

O miejscu socjologii wśród nauk i metodach..

Autor tekstu: **Witold Marciszewski**

Spis treści

- Wprowadzenie
- 1. Empiryzm, pozytywizm, naturalizm, fizykalizm, nomotetyzm.
  - 1.1. Początki socjologii w połowie wieku XIX.
  - 1.2. Co oznacza „science” i jak to wpływa na pojmowanie nauk społecznych.
- 2. Zarys klasyfikacji teorii naukowych.
  - 2.1. Pojęcie podziału i uwagi wprowadzające do klasyfikacji nauk.
  - 2.2. O podstawowym podziale nauk oraz przedmiocie i metodzie nauk dedukcyjnych.
  - 2.3. Co to jest teoria empiryczna.
- 3. Klasyfikacja praw nauk społecznych
  - 3.1. Prawa poza zasięgiem falsyfikacji: zasady teorii czyli postulaty znaczeniowe.
  - 3.2. Klasyfikacja praw ze względu na zakres ogólności, formę ogólności, rozważaną kategorię indywidualiów, sposób uzasadnienia.
  - 3.3. Generalizacje historyczne czyli prawa socjologiczne z ograniczeniem czasoprzestrzennym.
  - 3.4. Prawa uniwersalne uzasadniane eksperymentalnie.
  - 3.5. Trudności z eksperymentowaniem w socjologii. Badanie porównawcze zamiast eksperymentu. Perspektywy symulacji cyfrowej.
  - 3.6. Prawa statystyczne.
  - 3.7. Przykład analizy prawa stwierdzającego związek przyczynowy.

Tekst do pobrania [w formie PDF \(183 KB\)](#).

Jeżeli nie masz zainstalowanego Acrobat Reader'a, możesz go ściągnąć:

— [Strona Adobe](#)

Witold Marciszewski

Profesor zwyczajny, logik, metodolog.

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 22-08-2003 Ostatnia zmiana: 06-09-2003)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2636) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2636>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych

do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl